ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2001

Vyhlásené: 19.07.2001 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

285

VYHLÁŠKA
Ministerstva vnútra Slovenskej republiky

z 2. júna 2001,

ktorou sa určujú vlastnosti požiarnych uzáverov, podmienky ich prevádzkovania a zabezpečenia ich pravidelnej kontroly

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky v súlade s § 24 ods. 5 písm. b) a c) zákona Slovenskej národnej rady č. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 99/1995 Z. z. ustanovuje:

§ 1
Predmet úpravy

Táto vyhláška upravuje vlastnosti požiarnych uzáverov z hľadiska požiarnej bezpečnosti a podmienky prevádzkovania a zabezpečenia pravidelnej kontroly požiarnych uzáverov.

§ 2
Druhy

(1) Požiarne uzávery sa podľa vyhotovenia a účelu použitia členia na

a) požiarne dvere,

b) požiarne okná,

c) požiarne poklopy,

d) požiarne klapky,

e) požiarne uzávery otvorov dopravníkových systémov.

(2) Požiarne uzávery podľa odseku 1 s výnimkou písmena d) sú zariadenia pozostávajúce z rámu alebo vodiaceho prvku, dverného krídla alebo krídel, rolovacej, vkladacej, skladacej alebo sklopnej časti a podobne spolu s tesnením a uzatváracím zariadením.

(3) Požiarna klapka je zariadenie pozostávajúce zo zabudovaného rámu, listu požiarnej klapky, tepelnej poistky, uzatváracieho zariadenia, zaisťovacieho zariadenia a krytov.

(4) Súčasťou požiarnych uzáverov môžu byť aj závesy, ovládacie kľučky, ovládacie páky, zámky, kovania, plechy na otváranie dverí kopnutím, elektrické prvky, prepojovacie vodiče alebo ďalšie doplňujúce zariadenia.

(5) Požiarny uzáver otvorov dopravníkových systémov je zariadenie doplnené špeciálnym mechanizmom, ktoré zabraňuje poškodeniu požiarneho uzáveru predmetmi a materiálmi pohybujúcimi sa na dopravníku.

§ 3
Vlastnosti a rozdelenie

(1) Požiarne uzávery sa podľa schopnosti odolávať šíreniu tepla a prieniku dymu členia na[1])

a) typ EI – brániaci šíreniu tepla,

b) typ EW – obmedzujúci šírenie tepla,

c) typ S – tesný proti prieniku dymu.

Pri požiarnom uzávere typu EI je rozhodujúci vzrast teploty na strane odvrátenej od ohňa, pri požiarnom uzávere typu EW je rozhodujúca veľkosť hustoty tepelného toku zo strany odvrátenej od ohňa a pri požiarnom uzávere typu S je rozhodujúce množstvo vzduchu prechádzajúce škárami.

(2) Požiarny uzáver ako celok vrátane príslušenstva a funkčného vybavenia musí pri uzavretí vyhovieť príslušným kritériám v závislosti od typu požiarnych uzáverov podľa odseku 1 písm. a), b) alebo c).

(3) Požiarne uzávery sa z hľadiska konštrukčných prvkov,[2]) z ktorých sú vyhotovené, členia na

a) požiarne uzávery druhu D1,

b) požiarne uzávery druhu D2,

c) požiarne uzávery druhu D3.

§ 4
Požiarna odolnosť

(1) Požiarna odolnosť požiarnych uzáverov[1]) je ich schopnosť odolávať účinkom požiaru určitý čas tak, aby nedošlo k porušeniu ich funkcie.

(2) Požiarna odolnosť požiarnych uzáverov sa určuje na základe preukaznej skúšky podľa technickej normy[1]) a vyjadruje sa v minútach. Podľa požiarnej odolnosti v minútach dosiahnutej pri skúškach sa požiarne uzávery zaraďujú do stupnice požiarnej odolnosti 15, 20, 30, 45, 60, 90, 120, 180 a 240 minút.

(3) Požiarnu odolnosť požiarnych dverí s plnými krídlami s polodrážkou možno určiť aj výpočtom podľa prílohy č. 1.

§ 5
Automatické uzatváracie zariadenie

(1) Automatické uzatváracie zariadenie[3]),[4]) automaticky uzatvára požiarny uzáver bezprostredne po každom otvorení alebo bezprostredne po vzniku požiaru.

(2) Automatické uzatváracie zariadenie nemôže brániť ručnému otváraniu požiarneho uzáveru a jeho vyhotovenie musí zohľadňovať prevádzkové podmienky v závislosti od prostredia, v ktorom je inštalované.

(3) Ak je požiarny uzáver ovládaný automatickým uzatváracím zariadením napojeným na zdroj elektrickej energie, prevádzkovateľ zabezpečí jeho spoľahlivosť a funkčnosť aj pri jej výpadku z náhradného zdroja.

(4) Požiarny uzáver môže byť ovládaný automatickým uzatváracím zariadením využívajúcim energiu hasiacej látky zo stabilného hasiaceho zariadenia.

(5) Automatické uzatváracie zariadenie kývavých požiarnych dverí umožňuje pri normálnom použití voľný pohyb dverí; v prípade požiaru uzatváracie zariadenie dvere uzavrie.

(6) Systém držiaci požiarny uzáver v otvorenej polohe obsahuje požiarny hlásič, uvoľňovacie zariadenie, mechanizmus držiaci požiarny uzáver otvorený a zdroj energie. Spustenie uvoľňovacieho zariadenia zaistí uzavretie požiarneho uzáveru uzatváracím zariadením.

(7) Ak je automatické uzatváracie zariadenie súčasťou požiarneho uzáveru, vyhotovuje sa s rovnakou životnosťou ako požiarny uzáver.

§ 6
Bezpečnostný mechanizmus

(1) Bezpečnostný mechanizmus požiarnych uzáverov je zariadenie umožňujúce osobám používať požiarne uzávery, ktoré môžu byť pri bežnom používaní zatvorené.

(2) Požiarne dvere na únikovej ceste treba vybaviť panikovým východovým uzáverom alebo núdzovým východovým uzáverom podľa miestnych podmienok.

(3) Typ bezpečnostného mechanizmu požiarnych uzáverov a jeho použitie závisia od druhu, funkčnosti a spôsobu použitia požiarnych uzáverov, ktoré môžu byť na únikových cestách uzamknuté alebo samočinne sa otvárajúce a zatvárajúce.

(4) Bezpečnostný mechanizmus požiarnych uzáverov umožňuje pri uzamknutých požiarnych uzáveroch ich otváranie bez použitia kľúča alebo iných nástrojov. Uzamykací mechanizmus sa môže uvoľniť samočinne alebo ručne.

(5) Bezpečnostný mechanizmus požiarnych uzáverov je riešený tak, aby sa pri výpadku energie pri požiarnych uzáveroch, ktoré sa samočinne otvárajú a zatvárajú, mohli ľahko ručne otvoriť, prípadne aby sa požiarne uzávery samočinne odblokovali.

(6) Životnosť bezpečnostných mechanizmov požiarnych uzáverov je rovnaká alebo väčšia ako životnosť požiarneho uzáveru, na ktorom je bezpečnostný mechanizmus inštalovaný.

§ 7
Panikový východový uzáver

(1) Panikový východový uzáver[4]) sa používa pre požiarne uzávery na únikových komunikáciách, kde sa predpokladá vznik panikovej situácie, najmä v zhromažďovacích priestoroch[2]) a v priestoroch, v ktorých je sústredených viac ako 500 osôb v otvorenom stavebnom objekte, viac ako 300 osôb v jednopodlažnom stavebnom objekte alebo v prvom nadzemnom podlaží viacpodlažného objektu, viac ako 200 osôb v druhom a ďalšom nadzemnom podlaží viacpodlažného objektu alebo viac ako 100 osôb v podzemnom podlaží.

(2) Panikový východový uzáver umožňuje otvorenie dverí v každom čase tlakom ruky alebo tela na panikový uzáver z vnútornej strany bez potreby použitia kľúča alebo iného predmetu.

(3) Panikový východový uzáver je skonštruovaný tak, aby nastalo uvoľnenie požiarnych dverí zvnútra v čase kratšom ako jedna sekunda.

(4) Konštrukcia panikového východového uzáveru umožňuje voľné kývanie dverí bez obmedzenia ich voľného pohybu v smere východu po ich uvoľnení.

(5) Medzera medzi držadlom panikového východového uzáveru a povrchom dverí nemôže byť menšia ako 25 mm v akejkoľvek pozícii pohybu držadla.

(6) Konštrukcia panikového východového uzáveru je taká, aby vonkajší ovládací uzáver nemohol spôsobiť neovládateľnosť panikového východového uzáveru zvnútra bez ohľadu na to, či je vonkajší ovládací uzáver zamknutý alebo odomknutý.

§ 8
Núdzový východový uzáver

(1) Tam, kde nie je pravdepodobnosť vzniku panikovej situácie a kde sú osoby oboznámené s únikovými východmi a ich súčasťami, sa pre požiarne uzávery v únikových komunikáciách a východoch používa núdzový východový uzáver.[3])

(2) Núdzový východový uzáver sa vyhotovuje tak, aby uvoľnenie dverí zvnútra nastalo v čase kratšom ako jedna sekunda, a to jednoduchou operáciou jednou rukou bez potreby použitia kľúča alebo iného predmetu.

(3) Núdzový východový uzáver sa vyhotovuje tak, aby sa po tom, ako sa uviedol do činnosti, automaticky vrátil do zaistenej polohy a bol pripravený na opakované použitie.

(4) Uvoľňovacie ovládanie núdzového východového uzáveru nemôže byť proti smeru východu.

(5) Konštrukcia tlačidla je riešená tak, aby sa uvoľnenie núdzového východového uzáveru nemohlo zablokovať pôsobením sily v smere východu kdekoľvek na jeho povrchu.

(6) Medzera medzi tlačidlom a povrchom dverí nemôže byť menšia ako 25 mm v akejkoľvek pozícii pohybu tlačidla.

(7) Konštrukcia núdzového východového uzáveru je taká, aby vonkajší ovládací uzáver nemohol spôsobiť neovládateľnosť núdzového východového uzáveru zvnútra bez ohľadu na to, či je vonkajší ovládací uzáver uzamknutý alebo odomknutý.

(8) Konštrukcia núdzového východového uzáveru je riešená tak, aby závora[3]) po uvoľnení neobmedzila alebo nebránila voľnému pohybu dverí.

§ 9
Tesnenie

(1) Tesnosť[1]) požiarnych uzáverov je ich schopnosť brániť prenikaniu dymu a splodín horenia vznikajúcich pri požiari.

(2) Tesnosť požiarnych uzáverov sa zabezpečuje tesnením umiestneným po obvode požiarnych uzáverov alebo rámov požiarnych uzáverov.

(3) Tesnenie požiarnych uzáverov sa podľa funkčných vlastností rozdeľuje na

a) požiarne,

b) dymové,

c) kombinované.

(4) Tesnenie požiarnych uzáverov je vyhotovené z materiálov, ktoré sú schopné odolávať účinkom prostredia, v ktorom je požiarny uzáver zabudovaný.

§ 10
Podmienky prevádzkovania

(1) V stavbe možno umiestniť a prevádzkovať len požiarne uzávery vhodné na použitie v stavbe.[5])

(2) Prevádzkovateľ udržiava požiarne uzávery vo funkčnom a neporušenom stave počas ich životnosti podľa prevádzkových pokynov výrobcu. Z požiarnych uzáverov sa v priebehu prevádzkovania nemôžu odstrániť žiadne ich súčasti a bez súhlasu výrobcu alebo dovozcu sa nemôžu vykonávať zmeny alebo úpravy požiarnych uzáverov.

(3) Pri prevádzkovaní požiarnych uzáverov zabezpečí ich prevádzkovateľ trvalé dodržiavanie prevádzkových podmienok a pokynov určených výrobcom alebo dovozcom požiarnych uzáverov.

§ 11
Označenie

(1) Požiarne uzávery zabudované v stavbe sa označujú viditeľným, čitateľným a ťažko odstrániteľným nápisom POŽIARNY UZÁVER umiestneným priamo na požiarnych uzáveroch alebo v ich tesnej blízkosti; na požiarne uzávery určené do bytov a obytných priestorov sa toto ustanovenie nevzťahuje.

(2) Označenie POŽIARNY UZÁVER na únikových cestách je doplnené nápisom ÚNIKOVÝ VÝCHOD, ktorý je osvetlený vnútornými alebo vonkajšími zdrojmi svetla alebo vyhotovený zo svetielkujúcich farieb a najmenšia veľkosť písma je 50 mm.

(3) Označenie na požiarnych uzáveroch sa umiestňuje tak, aby aj po zabudovaní požiarnych uzáverov v stavbe bolo pre kontrolu vždy prístupné, čitateľné a ťažko odstrániteľné. Označenie požiarnych uzáverov je uvedené v prílohe č. 2.

§ 12
Sprievodná dokumentácia

(1) Výrobca alebo dovozca požiarnych uzáverov prikladá ku každému požiarnemu uzáveru sprievodnú dokumentáciu, ktorú tvorí

a) osvedčenie o výrobku,

b) záručný list,

c) prevádzkové pokyny,

d) prevádzkový denník.

(2) Osvedčenie o výrobku obsahuje

a) názov výrobku a jeho typové označenie,

b) číselnú identifikáciu certifikátu a lehotu jeho platnosti,

c) identifikáciu autorizovanej osoby,

d) označenie požiarneho uzáveru podľa prílohy č. 2,

e) súpis komponentov a súčastí tvoriacich úplné zariadenie požiarnych uzáverov,

f) iné údaje dôležité z pohľadu výrobcu alebo dovozcu.

(3) Prevádzkové pokyny určujú základné požiadavky a povinnosti prevádzkovateľa pri zabezpečovaní a realizácii prevádzkovania, údržby, opráv a kontrol požiarnych uzáverov.

(4) Prevádzkový denník slúži prevádzkovateľovi požiarnych uzáverov na zaznamenávanie potrebných údajov o údržbe, opravách a kontrolách požiarnych uzáverov.

(5) Sprievodnú dokumentáciu prevádzkovateľ požiarnych uzáverov uchováva počas životnosti požiarneho uzáveru a na požiadanie orgánov vykonávajúcich štátny požiarny dozor túto predkladá k nahliadnutiu.

§ 13
Údržba a opravy

(1) Údržba požiarnych uzáverov je kombinácia a súhrn činností, ktorých výsledkom je zachovanie alebo obnova stavu, v ktorom sú požiarne uzávery schopné spĺňať stanovené požiadavky a vykonávať požadované funkcie v potrebnom rozsahu.

(2) Údržba požiarnych uzáverov zahŕňa najmä bežnú údržbu, prevádzkovú údržbu, opravy, v prípade potreby výmenu častí požiarnych uzáverov a ďalšie činnosti súvisiace so zabezpečením trvalej funkčnosti požiarnych uzáverov počas ich zabudovania v stavbe.

(3) Bežná údržba požiarnych uzáverov zahŕňa ich prehliadky a pozostáva z vizuálnej kontroly neporušenosti, kompletnosti, funkčnosti, označenia a tesnosti požiarnych uzáverov. Vykonáva sa v lehotách určených všeobecne záväzným právnym predpisom pre vykonávanie preventívnych požiarnych prehliadok a vykonávajú ich osoby zodpovedné za plnenie úloh požiarnej ochrany s odbornou spôsobilosťou na výkon činnosti technika požiarnej ochrany alebo špecialistu požiarnej ochrany.

(4) Prevádzkovú údržbu požiarnych uzáverov zabezpečuje ich prevádzkovateľ podľa potreby a o jej vykonávaní vedie záznamy v prevádzkovom denníku.

(5) Osoby na vykonávanie prevádzkovej údržby a opráv požiarnych uzáverov určuje prevádzkovateľ požiarnych uzáverov písomne a priebežne aktualizovaný menný zoznam týchto osôb tvorí neoddeliteľnú súčasť prevádzkového denníka.

(6) Rozsah opráv, ktoré môže vykonávať prevádzkovateľ požiarnych uzáverov, určí výrobca alebo dovozca požiarnych uzáverov v prevádzkových pokynoch.

§ 14
Kontroly

(1) Prevádzkovateľ požiarnych uzáverov zabezpečuje vykonávanie pravidelných kontrol požiarnych uzáverov najmenej raz za dvanásť mesiacov, ak výrobca alebo dovozca požiarnych uzáverov alebo prevádzkovateľ požiarnych uzáverov vzhľadom na vplyv prostredia neurčí kratšiu lehotu.

(2) Kontroly požiarnych uzáverov zabezpečuje prevádzkovateľ osobami podľa § 13 ods. 5 v rozsahu, ktorý je ustanovený v prevádzkových pokynoch.

(3) Kontrolou zistený stav požiarnych uzáverov sa zaznamenáva do prevádzkového denníka spolu s dátumom jej vykonania, čitateľným menom, priezviskom a podpisom osoby, ktorá kontrolu vykonala aj s návrhmi opatrení na odstránenie nedostatkov v prípade ich zistenia.

§ 15
Prechodné ustanovenia

(1) Ak výrobca alebo dovozca požiarnych uzáverov neurčil v prevádzkových pokynoch obsah, rozsah a spôsob pravidelnej kontroly požiarnych uzáverov zabudovaných a prevádzkovaných v stavbe pred nadobudnutím účinnosti tejto vyhlášky, prevádzkovateľ zabezpečí vykonávanie pravidelnej kontroly v lehote podľa § 14 ods. 1, ktorej obsahom je najmä

a) vizuálna kontrola vonkajšieho povrchu, neporušenosti, označenia a tesnosti požiarnych uzáverov s požiarnou deliacou konštrukciou alebo inou konštrukciou,

b) kontrola kompletnosti a funkčnosti požiarnych uzáverov.

(2) Podmienky prevádzkovania existujúcich zabudovaných požiarnych uzáverov v stavbách podľa § 10, ako aj ich označenie v súlade s § 11 prevádzkovateľ požiarnych uzáverov zabezpečí a zrealizuje najneskôr do jedného roka od nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky.

(3) V prípade, že prevádzkovateľ existujúcich zabudovaných požiarnych uzáverov nemá od výrobcu alebo dovozcu dodanú sprievodnú dokumentáciu podľa § 12 ods. 1, zabezpečí spracovanie sprievodnej dokumentácie a jej zavedenie do používania podľa § 12 ods. 1 písm. c) a d) najneskôr do jedného roka od nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky.

(4) Vybavenie existujúcich zabudovaných požiarnych uzáverov automatickým uzatváracím zariadením podľa § 5, ako aj bezpečnostným mechanizmom podľa § 6 prevádzkovateľ zabezpečí najneskôr do jedného roka od nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky.

(5) Kontrolu existujúcich zabudovaných požiarnych uzáverov podľa § 14 prevádzkovateľ zabezpečí a zrealizuje najneskôr do jedného roka od nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky v rozsahu uvedenom v odseku 1.

(6) Požiarne uzávery, ktoré sa posudzovali a schválili podľa doteraz platných predpisov a sú zabudované v stavbách, môžu sa prevádzkovať naďalej za predpokladu, že budú splnené požiadavky odsekov 2 až 5.

(7) Na požiarne uzávery sa nevzťahujú technické ustanovenia § 40 ods. 1 až 4 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 82/1996 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady o požiarnej ochrane v oblasti prevencie v znení vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 86/1997 Z. z.

§ 16
Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. septembra 2001.

Ivan Šimko v. r.

Príloha č. 1
k vyhláške č. 285/2001 Z. z.

Výpočet požiarnej odolnosti drevených dverí s plnými krídlami s polodrážkou

Pri posudzovaní požiarnej odolnosti dverí možno podľa technickej normy[1]) bez ďalšieho dokazovania hodnotiť drevené dvere s plnými krídlami s polodrážkou ako požiarny uzáver brániaci šíreniu tepla – EI, pričom požiarna odolnosť sa dá vypočítať zo vzťahu

$O_p = (d - 3) / 0,8$ (min),

kde O_p je požiarna odolnosť posudzovaných požiarnych dverí,

d je hrúbka plného dreva (mm) meraná v mieste najväčšieho oslabenia.

Príloha č. 2
k vyhláške č. 285/2001 Z. z.

Označenie požiarnych uzáverov

Výrobca požiarnych uzáverov alebo dovozca požiarnych uzáverov zabezpečí trvalé, nezmazateľné označenie požiarnych uzáverov podľa § 11 ods. 3 týmito údajmi:

a) písmenovou značkou určujúcou typ požiarnych uzáverov podľa § 3 ods. 1,

b) číselnou hodnotou požiarnej odolnosti v minútach podľa § 4 ods. 2,

c) číslom technickej normy, podľa ktorej sa stanovila hodnota požiarnej odolnosti,

d) druhom konštrukcie podľa § 3 ods. 3,

e) značkou zhody výrobku,[1])

f) výrobným číslom požiarneho uzáveru,

g) názvom a adresou výrobcu alebo dovozcu požiarnych uzáverov.

1) STN 73 0852 Požiarna bezpečnosť stavieb. Stanovenie požiarnej odolnosti požiarnych uzáverov.

2) Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 288/2000 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na požiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

3) STN EN 179 (16 6020) Stavebné kovanie. Núdzové východové uzávery ovládané kľučkou alebo tlačidlom. Požiadavky a skúšobné metódy.

4) STN EN 1125 (16 6021) Stavebné kovanie. Panikové východové uzávery ovládané horizontálnym držadlom. Požiadavky a skúšobné metódy.

5) Zákon č. 90/1998 Z. z. o stavebných výrobkoch.

1) STN 73 0834 Požiarna bezpečnosť stavieb. Zmeny stavieb.

1) § 17 zákona č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.